

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Idioma Moderno 3: Portugués	Código	613G03057	
Titulación	Grao en Inglés: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Portugués			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Profesorado	Lourenzo Modia, Cilla Rubert de Araujo, Andréa	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es a.rubert@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia fornece formación de carácter teórico-práctico na descrición e uso instrumental da lingua portuguesa nas súas modalidades oral e escrita.</p> <p>O alumnado debe adquirir competencias de usuario independente, encadrado no nivel avanzado (B2), de acordo co "Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas".</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.	A8		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Adquirir capacidade de autoformación.		B3	
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno		B4	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro			C2

Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
--	--	--	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Avaliar criticamente datos fornecidos por diversas fontes. Expressar dúbida.	1.1. Presente do Conxuntivo (I). 1.2. Polución. Separación e reciclagem do lixo.
2. Compreender entrevistas e testemuños recibidos. Estabelecer comparacións. Expressar opinións, desexos e sentimentos de aprobación e reprovação.	2.1. Presente do Conxuntivo (II). 2.2. Emigración, inmigración e migración.
3. Comentar perspectivas dadas acerca de una comunidade.	3.1. Formas verbais derivadas de: fazer, pôr, pedir, ter, ver, vir. 3.2. Geografía e Etnografía de Portugal. Expressões idiomáticas (I).
4. Argumentar. Exprimir condición en relación a factores externos.	4.1. Futuro do Conxuntivo. 4.2. Felicidade, sucesso e insucesso. Expressões idiomáticas (II).
5. Exprimir condicións irrealis.	5.1. Pretérito Imperfeito do Conxuntivo. Cláusulas condicionais. 5.2. Falsos amigos.
6. Adaptar o discurso à situación comunicativa. Compreender formas de calão.	6.1. Pretérito Mais-que-perfeito Composto do Conxuntivo. 6.2. Juventude. Novas tecnoloxías.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A8 B4 B7 B8 C2 C4	6.5	10	16.5
Lecturas	B7 B8 C2	0	11	11
Obradoiro	A8 A10 A15 B4 B5 C2 C4	8	10	18
Prácticas a través de TIC	B1 B3	0	10	10
Proba obxectiva	A8 A10 A15 B3 B5 B6 B7 C2	3	0	3
Presentación oral	A8 B4 C2	1	0	1
Resumo	B7 C2	0	10	10
Sesión maxistral	A8 B5 B7 B8 C2 C4	10	10	20
Traballos tutelados	A15 B5 B6 B7 C2	0	20	20
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Entendemos por ?discusión dirixida? aquela actividade desenvolvida polo alumnado en grupos pequenos en que se porá en práctica a expresión e a comprensión orais en lingua portuguesa. Debateranse diversos temas baixo a supervisión do/da docente. Nestas sesións prestarase unha especial atención á participación activa do estudiantado
Lecturas	Considérase ?lectura? calquera tipo de material (textos de manuais, xornais, revistas, foros de internet etc.) que o/a alumno/a terá que coñecer para a realización de certas actividades de maneira presencial ou non presencial.
Obradoiro	Os obradoiros son aulas centradas no desenvolvemento de prácticas de comprensión lectora e de produción escrita (resolución de exercicios, corrección e elaboración de textos).

Prácticas a través de TIC	O alumno ou a alumna deberá facer uso das novas tecnoloxías para preparar actividades propostas nas aulas.
Proba obxectiva	A proba escrita permite avaliar coñecementos, capacidades, habilidades etc. en destrezas como a comprensión e a produción escritas. Pode combinar preguntas de resposta múltipla, de resposta breve, de ordenación, de asociación, de discriminación?
Presentación oral	Neste tipo de proba avalíase a competencia comunicativa do/da estudante mediante unha pequena entrevista ou conversa co/coa profesor/a, en que talvez deba improvisar determinadas situacións. Na proba oral poderán empregarse textos, deseños ou materiais audiovisuais como apoio.
Resumo	Realizaranse con frecuencia sínteses dos principais contidos fixados no programa, a fin de facilitar a súa comprensión.
Sesión maxistral	As sesións maxistrais consistirán en exposicións orais de carácter teórico-práctico á volta dos contidos básicos da materia. Nestas aulas utilizaranse diversos textos seleccionados especificamente para a análise e a comprensión dos contidos; resolveranse as dúbidas a respecto dos temas propostos e facilitarase bibliografía específica. Nestas sesións guiarase o alumnado no proceso de aprendizaxe e mostraranse recursos que faciliten o desenvolvemento do traballo autónomo.
Traballos tutelados	Baixo a coordinación do / da docente, o alumnado levará a cabo diversas actividades (corrección e/ou elaboración de textos), ben de maneira individual ben organizado en pequenos grupos, a fin de partillar información, coñecementos e habilidades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Para a realización dos traballos tutelados, é fundamental que o alumno ou a alumna informe periodicamente tanto dos seus progresos como das súas dificultades co obxectivo de atinxir unha orientación adecuada. Alén diso, cada estudante poderá realizar todo tipo de consultas a respecto do desenvolvemento do traballo, quer no horario de atendimento quer por medio do correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A15 B5 B6 B7 C2	Os traballos individuais e grupais (tanto presenciais como non presenciais) encomendados polo profesorado ao longo do curso suporán un 20% da nota final. Valorarase especialmente a aprendizaxe colaborativa.	20
Discusión dirixida	A8 B4 B7 B8 C2 C4	As intervencións orais do/da estudante durante as discusións dirixidas (conversa) corresponderanse cun 10% da nota final.	10
Presentación oral	A8 B4 C2	Cada estudante terá que realizar unha proba oral, orientada á demostración da súa competencia	20
Proba obxectiva	A8 A10 A15 B3 B5 B6 B7 C2	Ao final do cuadrimestre, o estudiantado deberá realizar unha proba obxectiva de comprensión oral e escrita e de produción escrita (exercicios, elaboración de textos breves), en que se avaliarán os coñecementos adquiridos tanto nas sesións maxistrais como nos grupos intermedios e pequenos.	50

Observacións avaliación

1.
OBSERVACIÓNS XERAIS
  - 1.1. Todas
as actividades deberán ser entregadas de acordo cos prazos e cos procedementos fixados no cronograma que o profesorado fornecerá ao alumnado no inicio das sesións e que subirá ao campus virtual.
  - 1.2. Para
superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Na proba obxectiva deberá obter como mínimo 5 puntos sobre 10 para poder sumar os restantes elementos de avaliación.
  - 1.3. Se
houber criterios específicos de avaliación para algunha das tarefas propostas, estes serán oportunamente disponibilizados polo profesorado en formato "rúbrica" nas aulas ou a través do campus virtual. O / A docente achegará, igualmente, as oportunas instrucións para o correcto desenvolvemento de cada unha das actividades previstas.
  - 1.4. Os
traballos tutelados entregaranse na aula, en papel, nos días fixados polo profesorado.
  - 1.5.
Aplicarase unha penalización do 25% sobre a cualificación final das actividades se estas se entregaren fóra de prazo sen causa xustificada.
  - 1.6. Os / As
alumnos/as que non superaren a materia na 1.ª oportunidade (xaneiro) poderán recuperala parcial ou totalmente na 2.ª oportunidade (xullo) segundo as normas detalladas na epígrafe seguinte.
  - 1.7. Tanto
as actividades como as probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado no campus virtual).
  - 1.8. Os
traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudante).
  - 1.9. En
calquera actividade avaliábel a falta de honradez académica implicará que o/a estudante sexa cualificado/a con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se producir na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, modificarase a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se for necesario.

  - 1.10. A
materia poderá ser adaptada ao estudantado que precisar da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade consonte as indicacións da Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/>), coa cal se deberá contactar nos prazos establecidos

por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da orientadora ADI da facultade (pat.filoloxia@udc.gal).

1.11. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos os sexos, propiciarse a intervención na aula de alumnos de e de alumnas etc.). Traballase para identificar e modificar preconceitos e actitudes sexistas e influirase na contorna para os modificar e fomentar valores de respecto e de igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para as corrixir.

2.

CUALIFICACIÓN NA 2.ª OPORTUNIDADE (XULLO)

2.1. As

persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar en xullo, nas datas reservadas para a avaliación pola Facultade de Filoloxía, os traballos que se lles solicitaren e superar tamén aquelas probas (orais e / ou escritas) fixadas polo profesorado da materia.

3.

CUALIFICACIÓN DE NON PRESENTADO/A (NP)

3.1. Será

considerado/a Non Presentado/a aquel alumno ou alumna que non compareza á proba escrita ou que non entregue ningunha das actividades.

4. ALUMNADO

A TEMPO PARCIAL E CON DISPENSA ACADÉMICA

4.1. O

estudantado a tempo parcial e con dispensa académica realizará ou entregará as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente co profesorado. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante (os traballos relativos á discusión dirixida solicitaránselle por e-mail) e, se non puidese asistir ás titorías, deberá contactar cos / coas docentes a través do correo electrónico.

5.

CONVOCATORIA DE DECEMBRO

5.1. O

alumnado que se presentar á convocatoria de decembro será avaliado da seguinte maneira: proba obxectiva (50 %), presentación oral (20 %) e traballos tutelados (30 %).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Cintra, L. / Cunha, C (2013). Nova Gramática do Português Contemporâneo. Lisboa: Figueirinhas
  - Coelho, J. (2014). Dicionário global da língua portuguesa. Lisboa: Lidel
  - Malcata, H. (2011). Guia prático de fonética. Acentuação e pontuação. Lisboa: Lidel
  - Matos, M. (2013). Dicionário Ilustrado de Português. Lisboa: Lidel
  - Monteiro, D. / Pessoa, B. (2011). Guia prático dos verbos portugueses. . Lisboa: Lidel
  - Oliveira, C. / Coelho, L. (2007). Gramática Aplicada, Níveis Intermédio e Avançado. B2 e C1. Lisboa: Texto Editora
  - Ventura, H. / Caseiro, M. (2011). Guia prático de verbos com preposições. Lisboa: Lidel
  - S/A (2013). Prontuário da Língua Portuguesa. Porto: Porto Editora
-

Bibliografía complementaria

- Albino, S. (2015). Cultura e História de Portugal 2. Porto: Porto Editora
  - Carmo, L. (2004). Olá! Como está? ? CD . Lisboa: Lidel
  - Carmo, L. (2004). Olá! Como está? ? Livro de Textos. Lisboa: Lidel
  - Carmo, L. (2004). Olá! Como está - Livro de Actividades. Lisboa: Lidel
  - Coimbra, O. M. / Coimbra, I. (2012). Gramática Ativa 2. Lisboa: Lidel
  - Díaz Ferrero, A. (2013). Falsos amigos. Lisboa: Lidel
  - Lemos, H. (2013). Português em direto. Lisboa: Lidel
  - Lemos, H. (2011). Praticar português. Nível Intermédio. Lisboa: Lidel
  - Malcata, H. (2013). Português atual 2. Lisboa: Lidel
  - Oliveira, C. (2007). Aprender Português 2. B1-B2. Lisboa: Texto
  - Oliveira, C. / Coelho, L. (2007). Aprender Português 2, Caderno de Exercícios. B1-B2. Lisboa: Texto
  - Oliveira, C. / Coelho, L (2008). Aprender Português 2, Compreensão Oral. B1-B2 .. Lisboa: Texto
  - Oliveira, C. / Coelho, L (2007). Aprender Português 3. B2. Lisboa: Texto
  - Pascoal, J. / Oliveira, T. (2013). Exames de Português B2 ? Preparação e Modelos. Lisboa: Lidel
  - Rosa, L. M. (2011). Vamos lá continuar!. Lisboa: Lidel
  - S/A (2009). Bom Português. Porto: Porto Editora.
  - Santos, S. (2015). Falar pelos cotovelos. Lisboa: Lidel
  - Tavares, A. / Tavares, M. (2012). Avançar em português. Lisboa: Lidel
  - Fagim, V. (2022). Estou a estudar português. Santiago de Compostela: Através Editora
- RECURSOS WEBBibliotecas digitaisBiblioteca Digital Camões: <http://e-portugues.co.uk/?p=5581>Biblioteca de livros digitais (infanto-juvenis): <http://www.planonacionaldeleitura.gov.pt/bibliotecadigital/Biblioteca Nacional Digital>: <http://purl.pt/index/geral/PT/index.html>Domínio Público (BR): <http://www.dominiopublico.gov.br/pesquisa/PesquisaObraForm.jsp>Cinema, vídeo e TVCanal Lusitano: <https://www.youtube.com/user/1CanaLusitano/videos>Curtas.pt: [http://www.curtas.pt/Documentários HD \(port.do Brasil\)](http://www.curtas.pt/Documentários HD (port.do Brasil)): <https://www.youtube.com/user/MrDocumentariosHd/videos>Filmes portugueses: <http://filmesportugueses.com/Filmes portugueses antigos>: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL8CA97E24D332C4E7R>Rádio Televisão Portuguesa: <http://www.rtp.pt/homepage/Tuganimado>: <http://tugaanimado.net/Sapovideos>: <http://videos.sapo.pt/Dicionários e recursos linguísticos>Ciberdúvidas: <http://ciberduvidas.sapo.pt/Conjuga-me> Net: <http://www.conjuga-me.net>Corpus do português: <http://www.corpusdoportugues.org/x.asp>Dicionário Michaelis: <http://michaelis.uol.com.br> Dicionários da Porto Editora: <http://www.infopedia.pt/Dicionário Priberam>: <http://www.priberam.pt/Dicionário Universal da Língua Portuguesa>: <http://www.universal.pt/> Moderno Dicionário Michaelis: <http://www2.uol.com.br/michaelis/> Portal da Língua Portuguesa: <http://www.portaldalinguaportuguesa.org/Vocabulário Ortográfico Comum da Língua Portuguesa>: <http://voc.cplp.org/index.php>Expressões idiomáticas e calãoDicionário de calão e expressões idiomáticas: <http://natura.di.uminho.pt/~jj/pln/calao/dicionario.pdf>Exercícios e fraseologia do Instituto Camões: <http://cvc.instituto-camoes.pt/exercicios/index1.html>Expressões idiomáticas: <http://casota.org/expressions/Expressões idiomáticas dos países de língua portuguesa>: https://pt.wikipedia.org/wiki/Lista_de_express%C3%B5es_idiom%C3%A1ticasProvérbios, adágios, rifões, ditados populares e anexins: <http://www.folclore-online.com/proverbios/menu.html#.WVqJUen-s2x>Ferramentas de pronúnciaForvo: <https://pt.forvo.com/languages/pt/Omniglot>: <http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>Prontuário sonoro RTP: <http://www.rtp.pt/wportal/sites/prontuario/index.php> SitePal: http://www.oddcast.com/home/demos/tts/tts_example.php?sitepal Imprensa Blitz (revista de música): <http://blitz.sapo.pt/Diretório de imprensa escrita em Portugal>: <http://www.prensaescrita.com/portugal.php>Sites institucionaisComunidade dos Países de Língua Portuguesa (CPLP): <https://www.cplp.org/Governo Português>: <http://www.portugal.gov.pt/pt/> Instituto Camões (IC): <http://www.instituto-camoes.pt/> Instituto Internacional da Língua Portuguesa: <http://iilp.cplp.org> Museu da Língua Portuguesa: <http://www.museudalinguaportuguesa.org.br> Observatório da Língua Portuguesa: <http://www.observalinguaportuguesa.org/pt/> Pordata - Base de dados do Portugal contemporâneo: <http://www.pordata.pt/Portugal> Portal do Cidadão: <https://www.portaldocidadao.pt/home> Sociedade Internacional de Português da Estrangeira (SIPLE): <http://www.siple.org.br/Turismo de Portugal>:

[https://www.visitportugal.com/pt-pt/Sites para a aprendizagem da língua Centro Virtual Camões:](https://www.visitportugal.com/pt-pt/Sites%20para%20a%20aprendizagem%20da%20l%C3%ADngua%20Centro%20Virtual%20Cam%C3%B5es)

<http://www.instituto-camoes.pt/cvc/aprender.html>Omniglot:

<http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>CiberEscola da Língua Portuguesa:

<http://www.ciberescola.com>Ensina RTP: <http://ensina.rtp.pt>Programa "Bom português":

<http://www.rtp.pt/programa/tv/p22815>

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Idioma Moderno: Portugués/613G03051 Idioma Moderno 2: Portugués/613G03054
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías